Näriliste arvukuse mõju väike-konnakotka pesitsusedukusele Kagu-Eestis

...

Maris Turb

Pärnu 2018

Töö teema valik

- Varasemad kokkupuuted ornitoloogidega
- Asendusteema halva ilma tõttu
- Kahjuks välitööde osakaal väga väike
- Lihtne, kuid kasulik
- Järelduste tegemiste arendamine

Minu varasemad kokkupuuted väike-konnakotkaga

Osalenud

- mitmel aastal välitöödel territooriumite kaardistamisel
- pesakaamerate paigalduse
- vanalindude püüdmisel ja rõngastamisel

Eesti kotkad

- Eestis pesitseb 6 liiki kotkaid
- Kõik kuuluvad rangelt kaitstavate liikide hulka
- Väike-konnakotkas on neist arvukaim, arvukuseks hinnatakse 500-600 paari
- Uurimine keerukas, kuna on haruldased ja tundlikud häirimise suhtes

Väike-konnakotkas

Mune on kurnas tavaliselt 2, harvem ka 1 või 3. *Viimase 15 aasta jooksul lennuvõimestus vaid 2% pesades 2 poega, ülejäänutes vaid 1.*

Üldjuhul väiksem poeg sureb esimesel nädalal suurema poja agressiivse käitumise või toidupuuduse tõttu

Headel aastatel kasvab asustatud pesa kohta (nn produktiivsus) üles üle 0.8 poja, kuid toidupuudusel võib see langeda alla 0.2 poja

Väike-konnakotkas

Eelistab toitu otsida heinamaadel ja söötis põldudel

Päevane toiduvajadus on täiskasvanud isendil ca 150 g, see on nt 2 uruhiirt või 4 rohukonna

Varasemate pesas leitud toidujäänuste analüüside alusel on peamiseks saakobjektideks uruhiired 46%, mutid 23%, konnad 11% ja muud 10%

Esimesed pesakaamerad viitasid, et konnakotka toidulaud on muutumas

Hiiretoiduliste röövlindude produktiivsuse kõikumine

Hiireviu

Konnakotkas

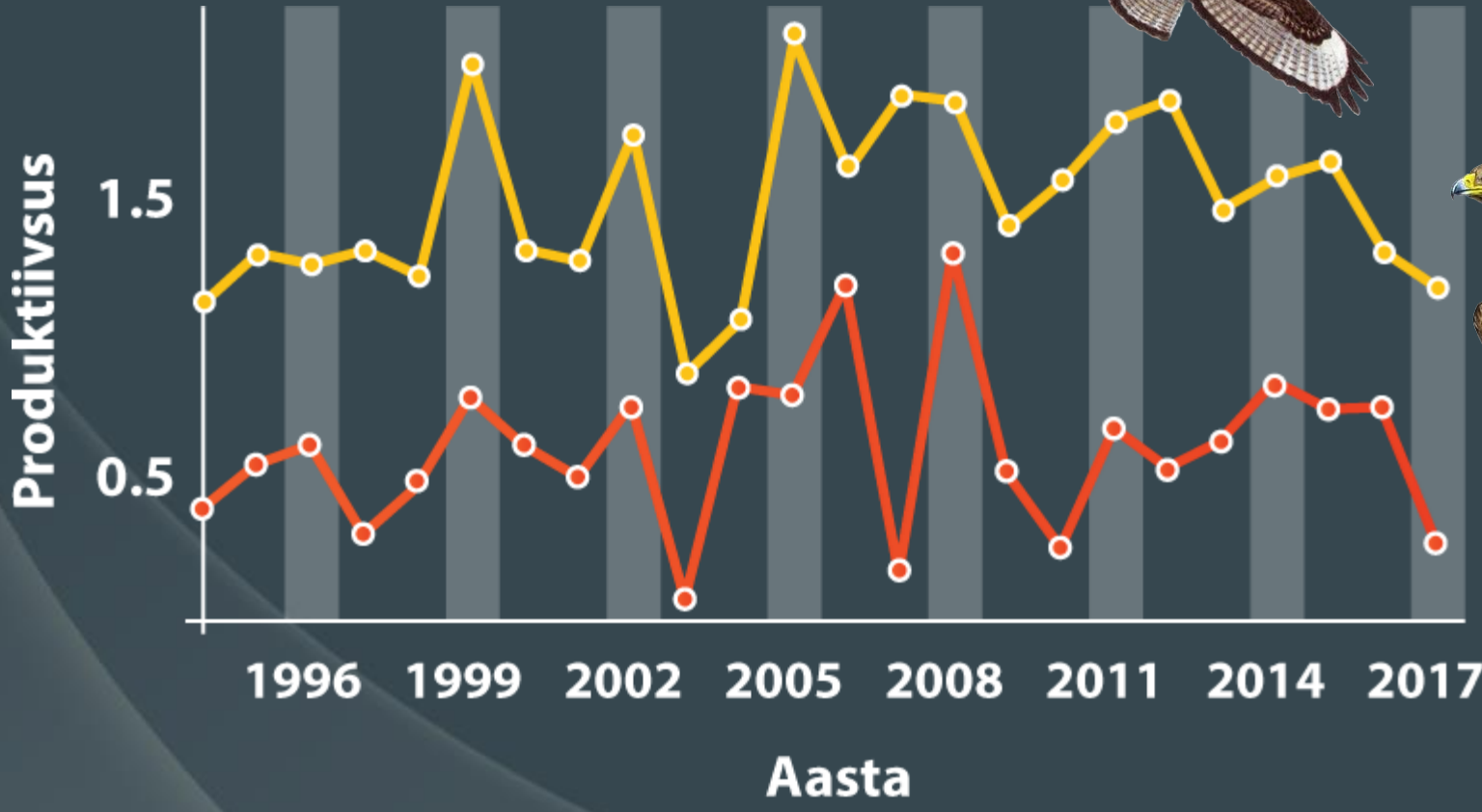

Töö eesmärk

- Millised on väike-konnakotka peamised saakobjektid?
- Mil määral varieerub saakobjektide osakaal erinevatel aastatel?
- Millised on seosed väike-konnakotka pesitsusedukuse ja näriliste arvukuse vahel?

Uurimisega loodan olla kasulik ornitoloogidele ning kaudselt väike-konnakotka kaitse edasisel planeerimisele

Metoodika

- 2009, 2010, 2013 ja 2014 aastal kotkameeste poolt Kagu-Eestisse paigaldatud pesakaamerate fotode analüüs:
  - kuupäev ja kellaaeg
  - vanalinnu poolt pessa toodud saakobjekt
- Pesakaamerad 8 pesas, kokku läbi vaadatud ca 27 700 fotot
- Pesakaamerad tegid 3 pilti 30 sekundi jooksul peale pesas toimunud liikumist
- Saakobjektid määrati sugukonnani

Töö tegemine

- Algus jaanuaris 2017, teooria kirjutamine
- Piltide läbitöötamine
- Järelduste tegemine
- Märtsis töö kirjutamine
- Töö valmis osadena

Tulemused (1)

- Konnade osakaal ülejäänud saagiobjektidest 34%, **mida on varasemate andmetega võrreldes ca 3 korda rohkem**
- Saakobjektide osakaal aastate lõikes varieeruv

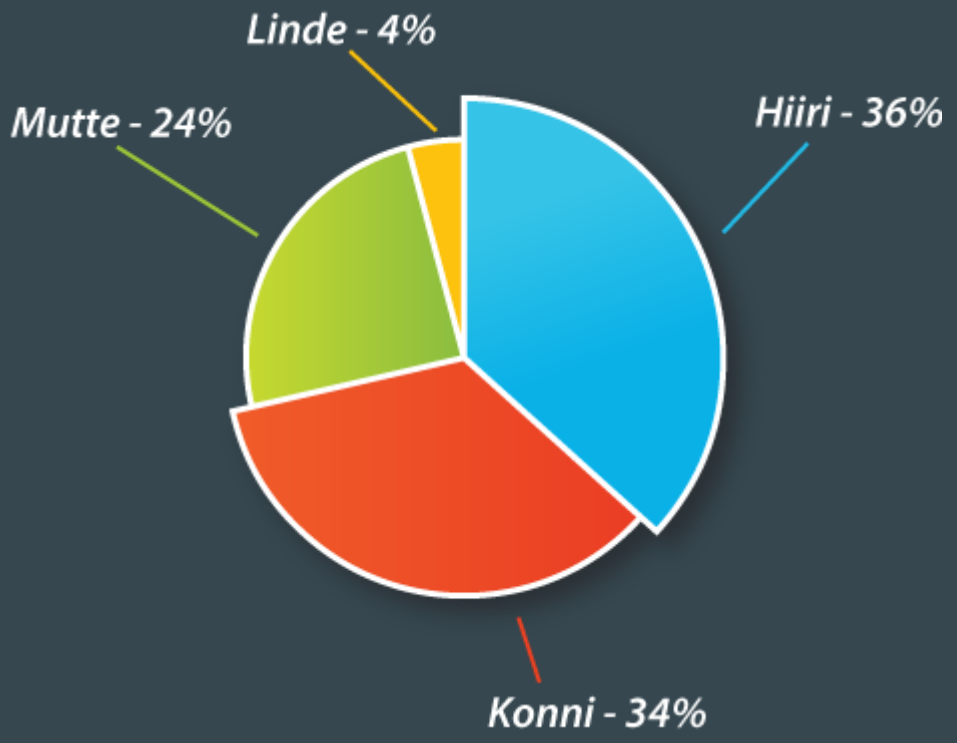

Väike-konnakotka saakobjektide osakaalud kaheksas pesas

Tulemused (2)

- Pesitsusedukuse tsüklis esineb kõrvalekaldumisi, mis ei lähe kokku hiirte arvukusega samal aastal. **Vajab edasist uurimist**

- Kõigil aastatel oli pessa toodud hiirte päevane kogus stabiilne, kuid pesitsusedukus kõikus oluliselt

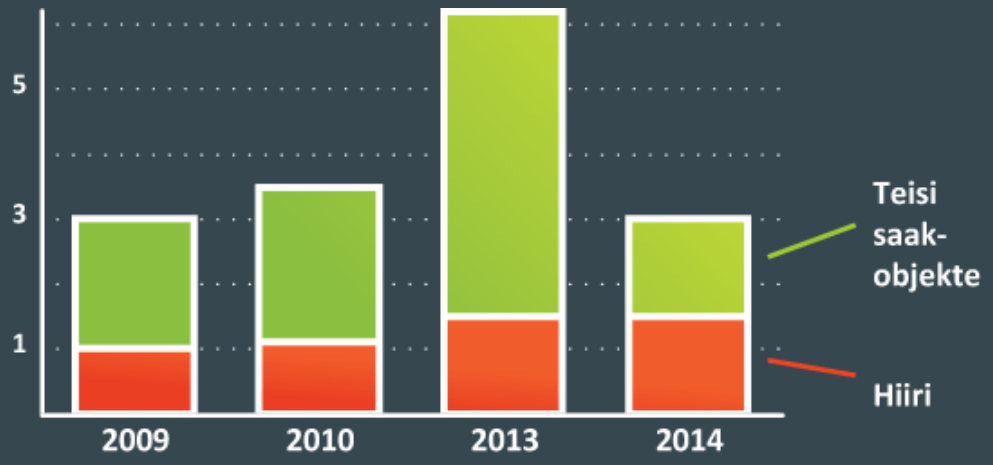

Vanalinnu poolt päevas keskmiselt pessa toodud saakobjektide, sh hiirte arv

Väike-konnakotka saakobjektide osakaalud kaheksas pesas

Pesa	Aasta	Näriline	Konn	Muud
Pesa 1	2009	**22%**	**22%**	56%
Pesa 2	2010	**30%**	**61%**	9%
Pesa 3	2010	**33%**	**33%**	33%
Pesa 4	2013	**28%**	**59%**	13%
Pesa 5	2013	**8%**	**68%**	24%
Pesa 6	2013	**23%**	**73%**	4%
Pesa 7	2014	**36%**	**8%**	56%
Pesa 8	2014	**48%**	**25%**	27%

Minu arvamus UPTst

- Palju uusi teadmisi väike-konnakotka kohta
- Arutlusvõime arendamine
- Järelduste tegemise arendamine
- Exceli kasutamise arendamine ja töö andmetabelitega
- Ajakava tegemine ning sellest kinnipidamise tähtsusest

Aitäh kuulamast!

Suur tänu minu juhendajatele Tarmo Evestusele ja Saima Kaarnale!

Esitluse fotod ja joonistused Kotkaklubi.